

Justitie miskende ernst misdrijf

ACHTERGROND WILLEKEURIG GEWELD

- Vrijlaten verdachte 'ongelukkig uitgepakt'
- Zwijgende verdachte gaat in hoger beroep

Door Rob Zijlstra

Groningen De laatste strafzaak van 2010 voor de Groninger rechtbank was misschien ook wel de meest bijzondere. Een 37-jarige uiterst gewelddadige man uit Litouwen maakte zich in vier dagen tijd schuldig aan vier geweldsmisdrijven waarvan evenzoveel willekeurige mensen het slachtoffer werden. Het openbaar ministerie eiste een gevangenisstraf van zes jaar. De rechtbank noemde de eis een miskening van de ernst van de zaak en veroordeelde de man vorige week tot twaalf jaar celstraf.

Dat de opgelegde straf het dubbele is van de strafeis, is uitzonderlijk. Maar het meest opmerkelijke is dat de 37-jarige Gintaras B. na de eerste twee geweldsmisdrijven na drie dagen de straat werd opgestuurd. Het openbaar ministerie in Groningen zegt nu: "Niemand is hier blij mee."

Gintaras B. is bemanningslid van de Ierse vissersboot Patricia die ligt afgemeerd in de Eemshaven. Na een bezoek aan de stad Groningen krijgt hij ruzie met de kapitein die hem op 14 september wegstuurt. B. krijgt wat geld en wordt in Roode-

▲ **Politie onderzoekt de omgeving waar Gintaras B. in Zuidbroek twee toevallige passanten zwaar mishandelde.** Foto: DvhN/Anne Marie Kamp

school met een kaartje voor Schiphol op de trein gezet. B. blijft echter in Groningen hangen.

Rond tien uur die ochtend stapt hij de Milo-winkel aan de Kraneweg binnen. Hij pakt twee flessen wijn. Zonder aanleiding slaat hij een van de flessen stuk op het hoofd van een medewerkster. Als een collega op het lawaai afkomt, wordt zij met de tweede fles op het hoofd geslagen. Een van de vrouwen wordt met glassplinters in het

hoofd naar het ziekenhuis gebracht.

B. wordt een uur later aangehouden. Na drie dagen, op 17 september, besluit de officier van justitie hem met een dagvaarding voor de politierechter (mishandeling, poging tot zware mishandeling) 'heen te zenden'. De straat op. Het openbaar ministerie ziet daarmee af B. voor te geleiden aan de rechter-commissaris.

Waarom?

Woordvoester Kirsten Smit van het openbaar ministerie: "Wij hebben binnen de juridische mogelijkheden hemel en aarde bewogen hem ergens onder te brengen, maar dat is niet gelukt. Hij stond niet ge-

signaleerd, zijn papieren waren in orde. Bij ons was op dat moment ook niet bekend dat hij eerder was veroordeeld voor geweld (in Litouwen en Noorwegen - rz). Het komt vaker voor dat verdachten die zich schuldig maken aan geweld na drie dagen op het politiebureau weer buiten staan. In dit geval heeft dat ongelukkig uitgepakt, maar dat hebben wij vooraf niet kunnen voorzien."

Bij geweld (schoppen, slaan) 'gericht tegen het hoofd' gaat justitie vrijwel altijd uit van een poging tot doodslag, omdat het hoofd een kwetsbaar lichaamsdeel is. De verdachte zit dan doorgaans tot aan de rechtszaak in voorlopige hechtenis.

Woordvoester Smit: "Een officier van justitie maakt een inschatting en dat brengt automatisch ook risico's met zich mee."

Met het treinkaartje voor Schiphol nog op zak, reist B. na zijn vrijlating naar Oost-Groningen. De volgende ochtend, om half zeven, slaat hij zonder aanleiding met een houten balk in op een man en een vrouw (beide 62 jaar) op het perron van het station in Zuidbroek. Beide raken zeer ernstig gewond. De rechtbank in het vonnis: 'Dat de beide slachtoffers niet om het leven zijn gekomen is op geen enkele wijze aan verdachte te danken.' De rechtbank kwalificeert de aanslag op het perron als een dubbele poging tot moord.

Het mannelijke slachtoffer was een levenslustige zestiger uit Utrecht die in Veendam een huis had gekocht met de bedoeling die samen met zijn vrouw te verbouwen. Hij lag tien dagen in coma en verblijft nu in een verzorgingstehuis, naar verwachting voor de rest van zijn leven.

Gintaras B. beriep zich tijdens de rechtszaak op het zwijgrecht. Hierdoor blijft het waarom van zijn daden onduidelijk. De rechtbank stelt dat B. geen verantwoordelijkheid voor zijn gedrag neemt en rekent hem dat extra zwaar aan.

Het openbaar ministerie besluit deze week of hoger beroep wordt aangetekend. B. heeft dat via zijn advocaat inmiddels gedaan.